

Goed schip, slingerend zicht.

Verhalen met 'n korreeltje zout.

Goed schip, slingerend zicht.

Verhalen met 'n korreltje zout.

Jacco van Nieuwenhuijzen

Middelburg 2026

*Alle overeenkomsten met bepaalde personen, plaatsen en situaties
berusten niet op toeval.*

Author: Jacco van Nieuwenhuijzen
Coverdesign: Jacco van Nieuwenhuijzen
ISBN: 9789403937274
© Jacco van Nieuwenhuijzen

Inhoud

Inhoud.....	5
Voorwoord.....	7
Zeun.	8
Een maritieme moestuin.....	13
Dat doet ie nooit meer.	16
Het regende eieren in Stavanger... ..	20
Circus comes to town.	22
Bunker-olie.	26
Een lange nacht.	30
Ome Thijs.....	37
Gezonde slepersconcurrentie.....	42
Zee(p)poeder.	47
Je eerste zeereis.	51
Kat van de kapitein.....	56
Black Cat Rum... het rook wel lekker.....	64
Ziek van geen bier.....	69
Aan boord bij kap. Witteveen.	72
Weekendje over in Dublin.....	76
Allemaal gearresteerd!	79
Verse broden.....	82
Spaans benauwd.....	87
Op de ferry.	90
Rond met de kotter ...!	99
Kak! De stronttank! Foutje!	106
Olifanten op de Maasvlakte.....	111
Trek in een snack.....	115

Fighting fish!!!	118
“Besnijden?? Dat nooit!”	123
Near misses (kort)	128
Scrap for sale!.....	132
De favelas van Rio.	135
Post aan boord.....	142

Voorwoord.

De volgende verhalen zijn gewoon wat *“gebeursels en meemakingen”*, zoals een dronken eerste stuurman ooit zei.

En al dan niet met een korreltje zout.

Trouwens diezelfde stuurman schreef ooit in het scheepsjournaal, na een lange en eenzame wacht:

“Goed schip, slingerend zicht”

Veel plezier ermee!

Zeun.

De zeesleper Walcheren lag er verdrietig bij op deze druilerige zondagmorgen. Ze zag er grauw en versleten uit, die oude dame. De eens zo felblauwe schoorsteen was nu vies grijsig van het aangekoekte zout. En het was net of ze bruine tranen hilde: werkelijk overal liepen oranje/bruine roeststrepn over het stuurhuis en de ooit witte accommodatie. Best een triest gezicht zo, voor de beruchte sleper. Zeker met die diepe deuk in haar kont, bakboord achter. Kantoor had geen centen voor make-up en n facelift voor de lady.

Er was vanaf de wal geen teken van leven te zien of te horen op het schip.

Alleen het zachte geronk van een havendieseltje en af en toe een pluim vette rook uit t schoorsteentje van de kachel.

De Walcheren lag gemeerd aan één van de kades in de binnenhaven van Vlissingen, de thuishaven van het schip. Veel van de bemanning was naar huis, om verlof op te nemen, want er werd voorlopig toch niet gevaren volgens kantoor.

Zo niet Karel Kodde. Karel had sinds kort promotie gemaakt op de Vlissingse sleepboot. Afgelopen vrijdag had de hoofdmachinist, Ko Minderhoud, hem in zijn hut geroepen, met de vraag of Karel er wat voor voelde om zijn tweede machinist te worden. Ze hadden er nu zo'n jaar opzitten waarin Karel als olieman op de zeesleper had gevaren. *"En kantoor vindt het ook best,"* had Ko erbij gezegd *"en je hebt de goeie papierwinkel toch?"*

Nou dat liet Karel zich geen tweemaal vragen. Maar omdat Karel niet beschikte over een tegoed aan verlof, had de personeelschef wel gezegd dat Karel voorlopig de weekenden door moest lopen, samen met de kok van de Walcheren, dikke Lucien. Ook hij was dit weekend aan boord gebleven.

Dus er was weldegelijk volk aan boord van de Walcheren, op die rustige zondag.

Het was rond tien uur 's morgens toen de bootsman van de Walcheren tegen zijn vrouw zei: *"Ik ga maar eens eventjes op de Walcheren kijken bij de jongens. Ik ben tegen de middag wel weer terug."*

De bootsman, woonde niet ver van waar de sleper voor de kade lag, aan de rand van Vlissingen. Ook hij was in verlof, maar de laatste tijd ging hij toch vaak eens buurten op de Walcheren. Diep in zijn hart hoopte hij dat maandag de telefoon zou gaan en dat kantoor de boodschap had "Varen!".

"Kwart over tien, há pikheet", dacht de bootsman toen hij de gangway van de Walcheren opliep en aan boord stapte. In de kleine messroom van de sleepboot trof hij Lucien de kok.

De kok zat op één van de banken aan tafel en was net bezig een zware weduwe te draaien. *"Zo ouwe koekenbakker, wat hebbie het weer druk!"* bulderde hij naar de kok.

Lucien liet van schrik het half gerolde sjekkie op de grond vallen. Terwijl de kok zich bukte om de plukken tabak bij elkaar te zoeken en zijn, in vroeger tijden witte hemd nog strakker rond zijn geweldige lijf kwam te zitten, kreunde hij moeizaam: *"Ben je er weer uitgeschopt door moeders? Wat laat jij de mensen schrikken zeg op de vroege morgen. Foei toch, bah"* *"Vroeg?"*, zei de bootsman, *"Het is verdorie al pikheet mister! Hebbie koffie?"*.

"Nee lieverd," hijgde Lucien, *"die loopt nog. Ik ben net uit m'n mandje joh. Gisteravond effe een borreltje gedaan bij café Nelis in de stad. God, god, god! Ik had die laatste negen niet moeten nemen, geloof ik. Alles doet me zeer,"* kermde de kok. Hij probeerde op nieuw een strootje te draaien.

"Hier neem een sigaar, dat gepiel wordt toch niks met die bibberende handjes van je. Ben je maar alleen op die ouwe barrel?"

Lucien gooide het vloeitje en de tabak in een asbak op de tafel en pakte vlug een sigaartje van de bootsman. *"Nee, zeun is ook aan boord,"* zei hij. *"Maar ik heb hem nog niet gezien."* De corpulente

"chef de cuisine" noemde Karel, al vanaf de eerste dag dat ze samen aan boord waren, "zeun" en dat was al een tijdje. Karel was zelfs nog koksmaat bij hem geweest, toen hij als dertienjarig kereltje aan boord van de Schouwen stapte, één van de eerste schepen van Flushing International Salvage & Towage Co. Nu alweer twaalf jaar terug.

Op hetzelfde moment kwam Karel de mess binnen gesloft. *"Hé, boots. Aan de wandel? Of ben je er thuis weer..."*

"Ja begin jij er ook nog eens over," antwoorde de bootsman gepikeerd.

"Haal maar gauw drie koffie uit het heiligdom van dat culinaire wonder. Die is toch geen cent waard vanmorgen."

Karel slofte verder richting kombuis.

"Eerst je vette pakkie uit, zeun, voordat je mn hele kombuis vet maakt. En durfeens wat te zeggen over mijn keuken," zei Lucien toen hij Karel lachend zag om kijken.

Toen Karel terugkwam met drie mokken koffie, feliciteerde de bootsman de kersverse tweede machinist.

"Ik hoorde net van die bolle dat je "promotie" hebt gemaakt, dat moeten we maar eens gauw vieren."

"Promotie", zei Karel en hij knipoogde naar Lucien. *"Thanks".*

De bootsman kreeg een rood hoofd en veranderde snel van onderwerp. *"Ben je druk beneden, omdat je zulke schone handen hebt, maar niet heus".*

"Het is weer zover zeker! Je kletsen wassen zeun! Hoe vaak moet ik je nou nog ..." zuchtte de kok.

Lachend ging Karel terug naar de kombuis. Vanuit het doorgeefluik naar de messroom antwoorde hij de bootsman, dat hij sinds gisteren een hulpmotor aan het overhalen was. Hij vroeg hem of hij nog nieuws had van kantoor.

"Ja, vanavond varen!" riep de bootsman.

Met een verschrikt gezicht stak Karel zijn hoofd door het luik.

"Het is niet waar!"

De bootsman lachte luid en zei toen *"Rustig maar jochie, maak jij maar op je gemak je karretje af. Voorlopig ligt de Walcheren nog langs de kaai."*

Karel kwam ook aan tafel zitten. Hij vertelde trots aan de twee mannen dat hij zo goed als klaar was en dat hij vanmiddag ging proefdraaien.

"Nou, ik vind het knap hoor. Ik ben gistermiddag eens bij hem wezen kijken en daar lag me toch een partij onderdelen rond en op dat ding. Bah toch! Dat die vanmiddag weer draait zeg!" zei Lucien bijna net zo trots als Karel.

"Pas maar op dat je niks over houdt." zei de bootsman.

"Want dan is de meester niet te genieten als ie hoort dat één van z'n karretjes in de soep is gelopen."

"Dan moet ie er maar blijven. Trouwens, hij heeft het zelf gevraagd aan Karel." verdedigde Lucien zijn maatje. *"Of niet soms zeun?"*

"Het zal allemaal dik in orde komen." zei Karel.

Die middag stonden Karel en Lucien samen naast het hulpmotortje.

"Nou, dat moet hem zijn." zei Karel, met een overslaande stem.

"Maak je niet zo ongerust zeun," zei de kok, *"Ik heb er alle vertrouwen in."*

"Dan zal ik hem nu maar eens starten," zei Karel.

Hij draaide hier en daar wat afsluiters open in de kleine benauwde machinekamer en keerde terug naar Lucien. Deze sloeg Karel op zijn schouder en zei: *"Starten maar."*

"Alsof jij er verstand van hebt, gekke koeie slager." zei Karel.

Het grote moment voor Karel was daar. Zijn eerste sleutelkarwei alleen op de Walcheren zat erop. Nu stond hij daar, als tweede machinist nog wel, met het zweet op zijn voorhoofd en toch wel een beetje gespannen. Hij drukte op de startknop van de hulpmotor en deze begon met veel lawaai op lucht te draaien. Na

een aantal seconden werd de brandstof toegevoerd en sputterend kwam de motor op toeren, pootje voor pootje.

Triomfantelijk liep Karel een rondje om de motor en toen terug naar Lucien, die met zijn worst vingertjes in zijn oren, stond te stralen.

Op hetzelfde moment klonk, boven het lawaai van de motor uit, een heftig, ritmisch bonken van staal op staal door de machinekamer.

Met één sprong was Karel terug bij het bedieningspaneel van de motor en sloeg op de noodstop. Toen de motor uitgedraaid was, stopte ook het bonken.

Het huilen stond Karel nader dan het lachen en bedroefd keek hij naar zijn vriend.

"Wat nou, wat moet ik nou? Waar kwam dat nou vandaan?"

"Effe kalm worden zeun! En effe diep zuchtte!" Hoe pak je zoiets aan."

"Godver de godver!! Ik denk dat ik het carter maar eens open ga gooien." zei Karel.

Hij liep rond de motor en haalde zijn schouders op.

"Ik zie zou snel niks bijzonders. Kzou t mn god niet wete."

Boven de twee hulpmotoren was de werkplaats en hij liep naar het trapje om gereedschap te gaan halen.

Na vier treden zag hij tot zijn verbazing de bootsman naast de werkbank staan! Met een voorhamer in zijn handen!

Toen had hij het door. De bootsman had hem lelijk te pakken gehad.

Later op de middag zaten ze weer met z'n drieën in de messroom aan de tafel. De bootsman vertelde Karel dat hij die middag terug aan boord was gegaan om zijn sigaren te halen, maar dat hij ze niet kon vinden. Hij was toen opzoek gegaan naar hun en had de twee mannen in de machinekamer zien staan bij de hulpmotor.

De verleiding was hem te groot geweest en hij had kort na het starten met een voorhamer op de stalen werkbank geslagen.

Recht boven de motor.

"Maar waar zijn m'n sigaren nou."

"Die heb ik opgepruimd," zei Lucien en schuddend van het lachen hield hij met twee handen zijn bolle buik in bedwang.

Een maritieme moestuin.

Op een reis van Barcelona naar Alexandrië, gleed de ro/ro

"Bavaria" door de Middellandse Zee.

Het was perfect weer die dag.

Een heerlijk zonnetje en een licht windje vanuit bakboord.

Hoewel net uit een warme machinekamer, wou Jos de derde machinist van het schip ook een graantje meepikken van de zon, om straks toch enigszins gekleurd met verlof te gaan.

Hij besloot om bovenop de brug, het zogenaamde schavotje te gaan zonnen.

Misschien voelde de tweede stuurman er ook wel wat voor.

Gewapend met 4 ijskoude blikjes bier en een handdoek ging Jos naar boven en op het schavotje trof hij de tweede stuurman reeds op zijn buik op een handdoek.

"Heerlijk" riep deze. "Wat een leven! Voorlopig nog maar geen Egypte hé Jos. Zo een paar dagen op zee is veel beter."

Jos spreidde zijn handdoek en ging als een volleerd badgast liggen.

"Zo, even geen alarmen meer, maar een lekkere kouwe. Jij ook één?"

"Slaapt Dolly Parton op dr rug? Ik wou je vanmiddag nog bellen omdat er weer van die dolfijnen voor de boeg zwommen. Maar je was zo druk beneden. Wat hoorde ik allemaal voor een lawaai?"

"Oh, een beetje hobbyen op zondagmiddag. Maar zeg niks tegen de h.w.t.k. want dan breekt de pleuris uit. Die zou me het liefst 24 uur per dag zien soppen en schilderen."

Zo lagen ze nog een half uur te praten tot de eerste stuurman vanaf de brugvleugel riep: *"Bram, dolfijne!"*

"Bedankt stuur" riep Bram terug.

"Jos moet je kijken hoeveel er weer zijn!"

Samen stonden ze boven op het brugdak en keken naar de school dolfijnen die al springend met het schip mee zwommen.

Sommigen op hun rug, zodat hun witte buiken glinsterden in het zonlicht.

Bram die al een hele middag naar de beesten had gekeken ging na enkele ogenblikken alweer zitten.

Maar Jos keek gefascineerd naar de spelende dolfijnen.

Toen ook hij weer terugliep naar hun privé terras, viel zijn oog op de stuurboord reddingsboot. Hij zag de Poolse elektricien met een maatbeker in de weer.

"Weet jij wat die gekke elec van plan is bij die sloep, Bram?"

"Oh aan stuurboord zeker" zei Bram zonder zijn ogen open te doen. "Daar heeft hij in het stuurhuisje van de sloep wat plantjes gezet geloof ik. Hij dacht dat ze daar beter zouden groeien achter dat glas."

Jos zag dat de elec het deurtje van de sloep open schoof en naar binnen gaan.

Iets later kwam Franek, de Poolse elektricien, weer uit de sloep tevoorschijn.

Zijn hoofd was zo rood als de reddingssloep en zijn gezicht was kletsnat van het zweet.

Uit ervaring wist Jos dat het ontzettend warm was in de sloep.

Jos zag dat Franek een vierkant kistje vast had en daarmee ging hij boven op de sloep zitten. Daar gaf hij de plantjes water en friemelde nog wat met zijn handen door de grond in het kistje en bracht het toen weer terug.

"Wat heeft ie dan gezaaid?" vroeg Jos aan Bram.

"Niks gezaaid, hij heeft er 4 uitjes in gestoken. Sjablonen ofzo. Hij vindt dat gezellig. In Polen heeft ie een volkstuintje."

"Oh, sjalotten!" zei Jos lachend en ging weer zitten.

Na nog een blikje te hebben geleege begon Jos plots in zichzelf te lachen.

"Ik weet het niet, maar dat tweede blikje stijgt wel erg snel naar je hoofd" zei Bram grinnikend. "Vertel eens."

"Komt Franek morgen weer naar zijn oogst kijken rond deze tijd?"

"Iedere dag om tien over vijf klimt hij in zijn broeikastje. Waarom."

"Nee, dat zie je morgen wel. Om tien over vijf."

Die avond vertelde Jos aan tafel wat hij gezien had 's middags. En hij nodigde ook de kapitein uit om eens te komen kijken. *"Wat kan mij die Pool zijn uien nou schelen"* zei de ouwe.

"Ach u zult best wel lachen, kapitein" zei Jos.

De volgende middag lagen niet alleen Jos en Bram op het schavotje, maar ieder vrij bemanningslid stond aan de stuurboord kant van het brugdek.

Om kwart over vijf riep de eerste stuurman vanaf de brugvleugel dat de elec in aantocht was.

Franek had niets in de gaten, dat er wel 7 paar ogen op hem gericht waren.

Hij ging vrolijk fluitend met een zelf gemaakt harkje van laselectroden en een beker water richting sloep.

Nadat hij het laddertje op was geklommen, verdween hij, na een paar keer diep adem gehaald te hebben, met een zucht in de warme sloep.

Hij was nog geen tien seconden in de boot of de mannen hoorden een hoge gil en zagen toen een verbaasde elec uit de sloep kruipen, met in zijn hand het kistje.

"Ooooh, oooh miracle miracle !!"

Franeks hoofd was nog roder dan de dagen ervoor en hij hield met beide handen het kistje in de lucht.

De bemanning klon nieuwsgierig naar beneden en toen ze Franek met het kistje zagen staan, barstte iedereen in lachen uit.

Jos had die middag na zijn wacht de uitjes vervangen door vier joekels van preien.